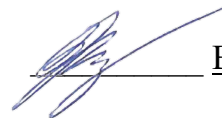

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА

Кафедра облікових технологій та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:
В.о. завідувача кафедри

Василь РУДНИЦЬКИЙ

« 25 » січня 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІКОВИЙ ПРАКТИКУМ

освітній рівень бакалавр

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація «Облік і оподаткування»

освітня програма «Облік і оподаткування»

Факультет Економічний факультет

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма **Обліковий практикум** для студентів
(назва навчальної дисципліни)
Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Розробники:

Шурпенкова Руслана Казимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри облікових технологій та оподаткування

Чаплига Володимир Вячеславович, викладач кафедри облікових технологій та
оподаткування

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **облікових технологій та
оподаткування**

Протокол від «25» січня 2023 року № 6

© Шурпенкова Р.К., 2022 рік
© Шурпенкова Р.К., 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика дисципліни «ОБЛІКОВИЙ ПРАКТИКУМ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 – “Управління та адміністрування”	Вибіркова
Модулів – 2	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	4
Загальна кількість годин - 180		семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4		5
самостійної роботи – 7,25		Лекції
		32
		Практичні, семінарські
		32
		Лабораторні
		Самостійна робота
		116
	Вид контролю: залік	

2. Мета і завдання дисципліни, її місце у навчальному процесі.

Навчальна дисципліна «Обліковий практикум» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Аудит», «Економічний аналіз», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Право».

Мета дисципліни: дослідження теоретичних, методичних та організаційних проблем обліково-аналітичного й контрольного забезпечення менеджменту.

Завдання: Визначення теоретико-методологічних підходів до розкриття суті та формування моделі обліково-аналітичного забезпечення процесу управління суб'єктами господарювання. Формування моделі динамічного управління, суть якої полягає у виробленні комплексу обліково-аналітичних процедур у рамках послідовних організаційно-економічних етапів розробки управлінського впливу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.;

- уміння аналізувати й приймати обґрунтовані рішення.

фахових:

- здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань.

- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

- здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.

- здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох

професійних сферах у межах спеціальності.

Заплановані результати навчання:

знати: законодавчу та інформаційну базу обліково-аналітичного забезпечення для оцінки стану і динаміки розвитку підприємства; систему методів та прийомів економічних явищ та методіку моделювання; систему економічних показників, що використовуються при оцінці господарської діяльності, в управлінні й контролі за виробництвом.

вміти: оцінювати фінансово-економічний стан підприємств і організацій на майбутнє, визначати доцільність використання ресурсів, обчислювати резерви для підвищення рівня ефективності виробництва, а також використовувати здобуті знання та інформацію для розв'язування економічних проблем і формування на цій основі ефективних стратегічних управлінських рішень.

3. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результатами навчання за навчальною дисципліною «Обліковий практикум» є:

Таблиця 1

Код	Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною
РНД 1	Студент демонструє належний рівень знань у сфері обліку, аналізу
РНД 2	Студент критично осмислює концептуальні основи економічної теорії, які стосуються обліку, аналізу
РНД 3	Студент розуміє сутність господарських процесів в реальному та фінансовому секторах економіки
РНД 4	Студент проводить дослідження на відповідному рівні, шукає, обробляє та аналізує інформацію з різних джерел
РНД 5	Студент виявляє та аналізує ключові характеристики господарсько-фінансових систем, оцінює їх взаємозв'язки з національною та світовою економіками
РНД6	Студент збирає, аналізує та пояснює необхідну інформацію, розраховує економічні та фінансові показники, обґрунтовує управлінські рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів
РНД7	Студент обирає та застосовує економіко-математичні та статистичні методи для аналізу, прогнозування та оптимізації явищ і процесів господарської діяльності суб'єктів господарювання
РНД18	Здобувач пояснює інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування
РНД20	Формує та реалізує комунікації в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування

Таблиця 2

Результати навчання за освітніми програмами спеціальності 071 Облік та оподаткування та за навчальною дисципліною «Обліковий практикум»

Результати навчання за освітньою програмою		Результати навчання за дисципліною (ФВД1)			
Код	Зміст	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
РН 1	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	РДН 1			
РН 3	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств	РНД 2			
РН 7	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.				РНД 3
РН 9	Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.		РНД 5		
РН 22	Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.			РНД 4	

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна (дистанційна) форма				
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Лабораторні	Індивідуальні заняття	Самостійна робота студента	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальні заняття	заняття в дистанційному	Самостійна робота студента
ТЕМА 1. Організація обліково-аналітичного й контрольного забезпечення менеджменту на підприємстві.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 2. Інформаційна база.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 3. Доходи і витрати підприємства.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 4. Рентабельність продукції.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 5. Рентабельність підприємства.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 6. Активи підприємства.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 7. Власний капітал.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 8. Оборотність оборотних коштів.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 9. Організація обліково-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 10. Організація обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності підприємства.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 11. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів підприємства.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 12. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансового стану підприємства.	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 13. Узагальнення результатів господарської діяльності підприємства	2	2	-	-	8	0,5	0,5			11
ТЕМА 14. Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємств.	4	4	-	-	8	1,0	1			11
ТЕМА 15. Прогнозування в діяльності підприємства.	2	2	-	-	4	0,5	0,5			10
Усього:	32	32			116	8	8			164
Підсумковий контроль: залік										
Разом:	годин					180				
	кредитів					6				

4.2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Організація обліково-аналітичного й контрольного забезпечення менеджменту на підприємстві

Основи організації в системі управління підприємством. Поняття й загальні методологічні принципи організації. Форми та методи організації роботи. Етапи й послідовність проведення роботи на підприємстві. Організація обліково-аналітичного й контрольного забезпечення менеджменту на підприємстві процесу в умовах функціонування автоматизованої системи обробки інформації.

Тема 2. Інформаційна база

Поняття «інформація». Вимоги до інформації. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Методи перевірки інформації. Організація інформаційної бази на підприємстві.

Тема 3. Доходи і витрати підприємства

Значення, завдання й система інформаційного забезпечення доходів і витрат на підприємстві. Формування доходів підприємства. Витрати на виробництво продукції. Собівартість продукції за узагальненими показниками. Прямі, непрямі витрати і відносний рівень витрат на виробництво продукції.

Тема 4. Рентабельність продукції

Значення, завдання та інформаційне забезпечення рентабельності продукції. Рентабельність окремих виробів. Рентабельність реалізованої продукції. Оцінка впливу факторів на рентабельність продукції.

Тема 5. Рентабельність підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення рентабельності підприємства. Визначення рентабельності підприємства. Оцінка впливу факторів на рентабельність підприємства.

Тема 6. Активи підприємства

Стан активів підприємства. Загальна оцінка структури майна підприємства. Ефективність використання майна.

Тема 7. Власний капітал

Власний капітал підприємства. Загальна оцінка структури власного капіталу підприємства. Ефективність використання власного капіталу.

Тема 8. Оборотність оборотних коштів

Значення, завдання та інформаційне забезпечення руху грошових коштів. Рух коштів на підприємстві. Розрахунок оборотності оборотних коштів. Грошові

кошти від різних видів діяльності підприємства. Модель та принципи організації аналізу грошових потоків.

Тема 9. Організація обліково-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності

Зміст, завдання, інформаційне забезпечення організації обліково-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічною діяльністю. Форми організації зовнішньоекономічної діяльності. Інформаційне забезпечення організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Організація аналізу виконання торговельних зобов'язань. Аналіз структури та динаміки зовнішньоекономічних операцій та резервів їх зростання. Організація руху інвалютних грошових коштів.

Тема 10. Організація обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності підприємства

Зміст, завдання, інформаційне забезпечення організації обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності. Види інвестиційних проектів. Критерії доцільності вибору інвестиційних проектів. Фактор часу в оцінці теперішньої і майбутньої вартості грошових потоків, цінних паперів в інвестиційній діяльності. Критерії прийняття інвестиційних рішень. Організація фінансових інвестицій у системі прийняття управлінських рішень.

Тема 11. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення організації обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів діяльності підприємства. Організація фінансового результату діяльності підприємства і його складових. Оцінка впливу факторів на фінансовий результат. Показники рентабельності.

Тема 12. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансового стану підприємства

Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансового стану підприємства. Баланс як основне джерело інформації. Організація стану активів підприємства. Загальна оцінка структури майна підприємства. Організація ефективності використання майна. Організація джерел коштів підприємства. Загальна оцінка структури джерел коштів підприємства. Оцінка раціональності формування структури джерел коштів підприємства. Організація дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства. Організація фінансової стійкості підприємства. Організація платоспроможності і кредитоспроможності підприємства. Аналітична діагностика вірогідності банкрутства.

Тема 13. Узагальнення результатів господарської діяльності підприємства

Узагальнення, оцінка та письмове оформлення результатів господарської діяльності підприємства. Безтекстове оформлення результатів. Формування пропозицій за результатами господарської діяльності підприємства.

Тема 14. Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємств

Суть, зміст та завдання стратегічного аналізу, сфера його застосування. Предмет стратегічного аналізу та його об'єкти. Методологія стратегічного аналізу. Методи стратегічного аналізу та прогнозування розвитку середовища організації. Метод оцінки конкурентоспроможності підприємства. Економічна стратегія як сукупність господарських дій спрямованих на ефективну виробничу, збутову, фінансову та інші види діяльності. Стратегічний аналіз зовнішнього оточення.

Тема 15. Прогнозування в діяльності підприємства

Прогнозування в діяльності підприємства. Методи прогнозування у стратегічному аналізі. Стратегічний план діяльності підприємства. Методи визначення оптимального обсягу виробництва. Виробнича функція, її значення в стратегічному аналізі обсягів виробництва. Оптимізація витрат виробництва. Оцінка обсягів виробництва, орієнтованих на стратегію оптимізації фінансового результату. Особливості стратегічної діагностики та оцінки підприємств.

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	Денна форма
	Практичні (семінарські) заняття
ТЕМА 1. Організація обліково-аналітичного й контрольного забезпечення менеджменту на підприємстві.	2
ТЕМА 2. Інформаційна база.	2
ТЕМА 3. Доходи і витрати підприємства.	2
ТЕМА 4. Рентабельність продукції.	2
ТЕМА 5. Рентабельність підприємства	2
ТЕМА 6. Активи підприємства.	2
ТЕМА 7. Власний капітал.	2
ТЕМА 7. Власний капітал.	2
ТЕМА 8. Оборотність оборотних коштів.	2
ТЕМА 9. Організація обліково-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	2
ТЕМА 10. Організація обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності підприємства.	2
ТЕМА 11. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів підприємства.	2
ТЕМА 12. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансового стану підприємства.	2
ТЕМА 13. Узагальнення результатів господарської діяльності підприємства	2
ТЕМА 14. Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємств.	4
ТЕМА 15. Прогнозування в діяльності підприємства.	2
Усього	32

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
	Денна форма
	Самостійна робота студента
ТЕМА 1. Організація обліково-аналітичного й контрольного забезпечення менеджменту на підприємстві.	8
ТЕМА 2. Інформаційна база.	8
ТЕМА 3. Доходи і витрати підприємства.	8
ТЕМА 4. Рентабельність продукції.	8
ТЕМА 5. Рентабельність підприємства	8
ТЕМА 6. Активи підприємства.	8
ТЕМА 7. Власний капітал.	8
ТЕМА 8. Оборотність оборотних коштів.	8
ТЕМА 9. Організація обліково-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	8
ТЕМА 10. Організація обліково-аналітичного забезпечення інвестиційної діяльності підприємства.	8
ТЕМА 11. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів підприємства.	8
ТЕМА 12. Організація обліково-аналітичного забезпечення фінансового стану підприємства.	8
ТЕМА 13. Узагальнення результатів господарської діяльності підприємства	8
ТЕМА 14. Стратегічний аналіз, його місце в управлінні економікою підприємств.	8
ТЕМА 15. Прогнозування в діяльності підприємства.	4
Усього:	116

7. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Частково-пошуковий метод.
4. Дослідницький метод.
5. Проблемно-пошуковий метод
6. Пояснення.
7. Інструктаж.
8. Лекція:
 - Інформаційна лекція
 - Лекція – прес-конференція
 - Проблемна лекція
 - Лекція — візуалізація
9. Бесіда:
 - вступна бесіда;
 - бесіда-повідомлення;
 - бесіда-повторення;

— контрольна бесіда.

За характером діяльності студентів бесіда буває:

— репродуктивна (спрямована на відтворення раніш засвоєного матеріалу);

— евристична, або сократівська (викладач своїми за питаннями скеровує учнів, студентів на формування нових понять, висновків, правил, використовуючи набуті ними знання, спостереження);

— катехізисна (полягає у відтворенні тверджень, що потребують дослівного запам'ятовування).

10. Робота з підручником.

До найпоширеніших видів такої роботи належать:

— читання тексту з підручника з метою закріплення знань;

— відповіді на подані в підручниках після тексту теми запитання;

— заучування текстів правил, законів, віршів та ін.;

— аналіз таблиць, малюнків та інших ілюстрацій, розміщених у підручнику.

11. Ілюстрування (воно полягає в демонструванні ілюстрованих посібників, плакатів, географічних та історичних карт, схем, рисунків на дошці, картин, фотографій, моделей та ін.).

12. Демонстрування (показ матеріалів у динаміці, використання приладів, дослідів, технічних установок та ін.)

13. Самостійне спостереження.

14. Практичні методи:

- вправи,

- практичні роботи.

Вправи:

підготовчі (готують студентів до сприймання нових знань і способів їх застосування на практиці);

— вступні (сприяють засвоєнню нового матеріалу на основі розрізнення споріднених понять і дій);

— пробні (перші завдання на застосування щойно засвоєних знань);

— тренувальні (сприяють формуванню навичок у стандартних умовах — за зразком, інструкцією, завданням);

— творчі (за змістом і методами виконання наближаються до реальних життєвих ситуацій);

— контрольні (переважно навчальні — письмові, графічні, практичні вправи).

8. Методи контролю

Усне опитування.

Дискусія та диспут.

Ділова гра.

Рольова гра.

Мозкова атака.

Аналіз конкретних ситуацій.

9. Порядок оцінювання результатів навчання

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота												Сума			
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	2	100

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Форми поточного та підсумкового контролю

1. Форма підсумкового контролю за навчальною дисципліною «Обліковий практикум» - залік.

2. Форми поточного контролю під час навчальних занять: комплексна контрольна робота, тестування, бліцопитування, поточна контрольна робота, наскрізні командні проекти, розрахунково-графічні роботи, результати виконаних завдань та досліджень, підготовка тез та виступ на конференції з науковою доповіддю, презентація та захист індивідуальної (обліково-аналітичної) роботи, колоквіум та інші види індивідуальних та групових завдань.

3. Розподілу балів які може накопичувати студент при вивченні дисципліни «Обліковий практикум», наведено в таблиці

Форми контролю результатів навчання студентів за навчальною дисципліною «Обліковий практикум» та їх оцінювання

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
1. Поточний контроль:		
- тестові завдання; - практичні завдання	15×5 бали = 75	15×5 бали = 75
2. Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях тощо	до 15	до 15
3. Презентація та захист індивідуальних робіт	до 10	до 10
Підсумковий контроль: залік	100	100

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1.Рекомендована література

Основна

- 1.Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 16.07.1999 р. №996 – XIV – [Електронний ресурс]. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/996-14
- 2.Кундря-Висоцька О. П. Організація обліку: Навч. посібник / ЛБІ НБУ. – Львів, 2006. – 223 с.
3. Кундря-Висоцька О. П. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник/ О. П. Кундря-Висоцька, О. В. Москаленко, М. О. Сулима. – К.: УБС НБУ, 2015. – 298 с.
- 4.Удосконалення системи бухгалтерського обліку, аналізу і контролю як інформаційного забезпечення управління суб'єктами господарювання: монографія/ авт.кол.; за ред. д-ра екон.наук, проф. В.С. Рудницького- Львів, «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018.- 275 с.
5. Шурпенкова Р.К. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник/ Р.К.Шурпенкова, І.І. Демко .- К.: УБС НБУ, 2011.- 287 с.

Допоміжна

1. Боднар М.М. Звітність підприємства : підручник / М.М. Боднар. – Київ: «Центр навчальної літератури». – 2015. – 570 с.
2. Верига Ю.А. Звітність підприємств. Навчальний посібник – Київ: Центр навчальної літератури, 2008. – 774 с.
3. Голубнича Г.П. Звітність підприємства: [навчальний посібник] / Т.Г. Мельник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 563 с.
4. Давидов Г.М., Шалімова Н.С. Звітність підприємств: Навчальний посібник / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова. – 2-ге видання. – К.: Знання, 2011. – 623 с
5. Дробязко С.І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб./ С.І. Дробязко, Т.М. Козир, С.Б. Холод; за заг. ред. П.Й. Атамаса. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
6. Жук О. Статистична звітність / О. Жук, А. Озеран // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 8-9. – С. 74–88.
7. Кундря-Висоцька О.П. Бухгалтерський фінансовий облік Навч. посібник / Кундря-Висоцька О.П. – К.: УБС НБУ, 2012. – 399 с.
8. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник. – К.: Київ.нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 514с.
9. Скотнікова Л.П. Бухгалтерський облік і фінансова звітність на підприємстві : Навчально-методичний посібник / Л.П. Скотнікова, Т.А. Миланич, О.О. Солодовнік. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 328 с.

10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 7-ме вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.

Інформаційні ресурси

www.google.com.ua, www.meta.ua, www.yandex.ua – пошукові ресурси

www.nau.kiev.ua – нормативні акти України

www.osvita.org.ua – освітній портал

www.dinai.com – бізнес, документи, новини в Україні

www.azbookaeko.narod.ru – все для економіста і бухгалтера